

AVRUPA MİMARLIK POLİTİKALARI FORUMU

Stokholm-İsveç
Toplantı ve Etkinlik Raporu

2-5 Aralık 2009

Hazırlayan: Tuğçe Selin Tağmat

Avrupa Mimarlık Politikaları Forumu Stockholm’de Toplandı: “Sınırları Geçmek, Taraflar Arasında Köprü Kurmak”

Avrupa’da mimarlık ve yapı çevre kalitesinin yükseltilmesiyle ilgili konuları tartışmak ve sorunlara çözüm önerileri geliştirmek amacıyla Avrupa ülkeleri arasında ortak bir platform oluşturan Avrupa Mimarlık Politikaları Forumu (EFAP), yılda iki kere AB Dönem Başkanlığı’nı yürüten ülkelerin evsahipliğinde toplanıyor. 2-5 Aralık 2009 tarihlerinde AB Dönem Başkanı İsveç’in evsahipliğinde Stockholm’de düzenlenen konferans, **“Sınırları Geçmek, Taraflar Arasında Köprü Kurmak”** (*Crossing Borders, Bridging Gaps*) ana teması çerçevesinde **“Sürdürülebilir Altyapıda Yaratıcı Tasarım ve Planlama”** konusunu ele alıyordu.

Konferansta yapılan sunumlar ve değerlendirmeler, kentlerin büyümesi ve nüfusun artışıyla birlikte kent merkezi ve çeperlerinin ayrışması veya kent içinde çok merkezli yapıların oluşması nedeniyle ulaşım ve altyapının önem kazanması üzerinde durdu. Yolların, meydanların ve yeşil alanların kent içinde farklı merkezler arasında köprü kurmak için kullanıldığı örnekler paylaşıldı. Ayrıca mimarlık politikasına sahip çeşitli ülkeler sunuş yaptılar.

İlginç sunuşlar kısaca şöyle özetlenebilir:

- Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy’nin isteğiyle uluslararası ortamdan 10 mimari ekibin Paris’in geleceği için önerdikleri projeler hakkında yapılan sunumda, kentin merkezi ve çeperlerini birbirine bağlamak için üretilen modeller üzerine konuşuldu.
- UIA Başkanı Louise Cox, UIA’nın Kopenhag’da gerçekleştirilecek İklim Zirvesi’ne sunmak üzere hazırladığı “Tasarımla Sürdürülebilirlik” başlıklı UIA Bildirgesi’nin aktaran sunuşunda, bu bildirgeyle UIA’nın küresel iklim değişikliğinin yapı çevre üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak veya tersine çevirmek ve dünya mimarlarının tasarımlarıyla sürdürülebilirliği sağlamak konusunda sorumluluk üstlendiğini ifade etti. UIA’nın 2011 Tokyo Kongresi’nde bu konuda bir stratejik bir politika belgesi kabul edeceğini duyurdu. (*Kopenhag Bildirgesi’ni çeviriyoruz, ayrıca Kopenhag Zirvesi’nde mimarlıkla ilgili yapılan etkinlikler ve yapılan tartışmaları da bir dosya olarak hazırlıyoruz.*)
- İsveç’in Uppsala, İtalya’nın Milano ve Finlandiya’nın Vantaa kentlerinden araç ve yaya trafiğini yeniden düzenleyen ve raylı sistemle kentin farklı bölgelerini birbirine bağlayan örnekler aktarıldı;
- Berlin, Atina ve Tallinn’de son dönemde kent merkezlerinde yapılan projeler aracılığıyla kent yaşamının yeniden canlandırılması konusuna değinildi; özellikle kentlerin tarihi geçmişlerini dikkate alan ve bu geçmişten beslenerek gerçekleştirilen projelerin başarısı vurgulandı;
- Çin Halk Cumhuriyeti’nin Tangshan kenti ile İsveç hükümeti arasında imzalanan anlaşma kapsamında SWECO mimarlık ofisi tarafından 2020’de bitmesi planlanan “Ekokent” projesini mimar Ulf Ranhagen sundu. Proje, yaşam/çalışma/hizmet alanlarının birbiriyle bağlantılı olarak örgütlenmesini, araçların giremediği 7 ayrı yaya bölgesi oluşturulmasını, ekolojik bilgi ve yeniliklerin üretileceği bir sürdürülebilirlik merkezi kurulmasını, verimli bir toplu taşıma ağı ve yaya/bisiklet yollarının oluşturulmasını da içeren çeşitli düzenlemelerden oluşuyor.
- İsveç Mimarlar Birliği’nden Katarina Nilsson, İsveç Mimarlık Politikası’nı konu alan sunuşunda, bu politikanın meslek örgütü tarafından geliştirilerek ortama sunulduğunu vurgulayarak, politika hakkında özet bir bilgi verdi. (İsveç Mimarlık Politikası webdeki politika arşivimize eklendi: <http://www.mo.org.tr/UIKDocs/sweden2009.pdf>)

- Norveç Kültür Bakanlığı Müsteşarı Lotte Grepp, Norveç Mimarlık Politikası'na ilişkin yaptığı sunuşta Ağustos 2009'da Norveç'te ilk kez hükümet düzeyinde bir mimarlık politikası kabul edildiğini söyledi. Politika, Kültür Bakanlığı'nın koordinasyonunda 13 ayrı bakanlığın ortak politikası olması açısından önem kazanıyor; dolayısıyla politika metninde Eğitim Bakanlığı'ndan Dışişleri Bakanlığı'na Sağlık Bakanlığı'ndan Savunma Bakanlığı'na kadar tüm bakanlıkların daha iyi bir yapıli çevreye ulaşmak konusunda yapmaları gereken tüm çalışmalar tanımlanıyor. (Norveç politikası webdeki politika arşivimize eklendi: <http://www.mo.org.tr/UIKDocs/norway2009.pdf>)

Mimarlık politikasının ana başlıkları:

- Mimarlık ekoloji ve enerji dostu çözümler bulmalıdır.
 - Kentler ve nüfusun yoğunlaştığı merkezler nitelikli mimarlıkla geliştirilmelidir.
 - Hükümet kültürel çevre ve yapıli mirasa sahip çıkmalıdır.
 - Mimarlık bilginin artırılması, eğitimle sağlanan yetkinliğin güçlendirilmesi ve bilgi paylaşımının artırılması yoluyla desteklenmelidir.
 - Hükümet yapılarıyla örnek olmalıdır.
 - Norveç mimarlığı uluslar arası ortamda görünür olmalıdır.
- Mimarlık ve Yapılı Çevre Komisyonu'nun (CABE) Yöneticisi Richard Simmons yaptığı sunuşta, İngiltere'nin resmi bir mimarlık politikası olmadığını belirterek, CABE'in hem kamu kurumlarına hem de özel kuruluş ve kişilere nasıl daha nitelikli yapıli çevreye ulaşabileceği konusunda danışmanlık verdiğini anlatarak, çalışma alanları, yayınları ve belgeleri hakkında bilgi verdi. (Daha ayrıntılı bilgi için: www.cabe.org.uk)
 - İrlanda Baş Mimarı Martin Colreavy, 2009-2015 İrlanda Mimarlık Politikası'nı aktardığı sunuşunda, İrlanda hükümetinin 2 Haziran 2009'da 7 yıllık bir politika metnini kamuoyuna açıkladığını söyledi. Mimarlık politikası metninde, son yıllarda İrlanda'da mimarlığın kamuoyunun gündeminde ön plana çıkan bir konu olduğu ve kamu politikalarında mimarlıkla ilgili pek çok kazanım elde edildiği belirtiliyor: Bu kazanımlar arasında, 2007 yılında kabul edilen Yapı Denetimi Yasası'nın "mimar" unvanı almak için kayıt zorunluluğu getirmesi, Ulusal Mimarlık Mirası Envanteri'nin yasayla tanımlanmasıyla birlikte mimari mirasın korunmasının daha etkin bir hale gelmesi ve yerel yönetimlerde planlama ve gelişim konusunda yeni bir yasa çıkartılması bulunuyor. "Sürdürülebilir Bir Geleceğe Doğru: Yapılı Çevrede Kalitenin Sağlanması" başlıklı mimarlık politikasının üç temel amacı, "yapılı çevrede kalitenin desteklenmesi", "bilinç, eğitim ve araştırmanın artırılması" ve "sürdürülebilirliğin desteklenmesi". (İrlanda politikası Webdeki politika arşivimize eklendi: <http://www.mo.org.tr/UIKDocs/ireland2009.pdf>)

Konferansın ardından gerçekleştirilen EFAP Genel Kurulu ve Yürütme Kurulu toplantılarında EFAP'ın 2010 bütçesi, çalışma programı ve katılacağı bir AB projesi karara bağlandı. Genel Kurul'da verilen bilgilere göre EFAP'ın 17 hükümet kuruluşu, 19 meslek örgütü, 12 kültür kuruluşu ve 8 bireysel üye olmak üzere toplam 56 üyesi bulunuyor. Bu Genel Kurul'da, her ikisi de meslek örgütü grubundan olan Polonya Mimarlar Odası ve İspanya Extramadura Bölgesi Mimarlar Odası da EFAP'a üye olarak kabul edildiler. Genel Kurul sonucunda kabul edilen EFAP Stockholm Bildirgesi, Kopenhag İklim Zirvesi'ne yönelik olarak, yapılacak yeni binaların ve mevcut yapı stokunun karbon nötr hale getirilmesi için karar alınması gerektiği mesajını veriyordu. (*Bildirgeyi çeviriyoruz*) EFAP'ın bir sonraki toplantısı, Nisan 2010'un ikinci yarısında İspanya'nın Madrid kentinde gerçekleştirilecek.

Daha önceki EFAP konferans ve toplantılarına Türkiye adına katılım raporları için: www.mo.org.tr/mimpolveritabani

EFAP konusundaki güncel gelişmeleri ve belgeleri izlemek için: www.efap-fepa.eu